

TER BESLISSING

Datum

3 februari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/31526

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Beslistermijn

02-02-2023

Bijlage(n)

4

Aan

Staatssecretaris

nota

Beslisnota openbaar maken onderliggende beslisnota's bij
het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030

Aanleiding

Naar verwachting wordt vrijdag 3 februari het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 naar de Tweede Kamer verzonden, inclusief de onderliggende beslisnota's. Voor dit laatste is uw akkoord nodig. Vanwege de verwachte verzenddatum is de beslistermijn vrijdag 3 februari 2023.

Geadviseerd besluit

We adviseren u bijgaande beslisnota's die gedurende de totstandkoming van het NPCE zijn opgesteld naar de Tweede Kamer te sturen.

Kernpunten

Het gaat om vier beslisnota's in de periode oktober 2022 t/m januari 2023. Ons advies is om alleen in bijlage 1, Verzending Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 en bijlagen naar Ministerraad, de terugkoppeling over de inbreng van ministers in de MCKE te lakken.

U verzendt het NPCE mede namens de ministers van BZK, EZK, LNV, BHOS en KE. Alleen uw beslisnota's, als bewindspersoon die het stuk verstuurt, worden openbaar.

Krachtenveld

Het kabinet hecht net als de Tweede Kamer aan transparantie en actieve openbaarmaking.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
26 januari	Verzending Nationaal Programma Circulaire Economie	De beslisnota bevat de voorbereiding voor de

	2023-2030 en bijlagen naar Ministerraad (bijlage 1)	Ministerraad en een terugkoppeling van de MCKE. Het gevraagde besluit was of het NPCE naar de MR verzonden kon worden.
9 januari	Verzending Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 naar MCKE (bijlage 2)	Deze beslisnota bevat de stand van zaken van het NPCE, een terugkoppeling van de ACKE, en de voorbereiding van de MCKE. Het gevraagde besluit was of het NPCE naar de MCKE verzonden kon worden.
12 december	Concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 naar ACKE (bijlage 3)	Deze beslisnota bevat de stand van zaken van het NPCE, hoe we de maand uitstel benut hebben, de voorbereiding voor de ACKE en een analyse van de standpunten van andere ministeries. Het gevraagde besluit was of het NPCE naar de ACKE verzonden kon worden.
24 oktober	Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) (bijlage 4)	Deze beslisnota bevat de stand van zaken van het NPCE en geeft aan hoe we uitvoering geven aan een motie van het lid Mulder. Het gevraagde besluit was of de werkversie van het NPCE naar het BO CE verzonden kon worden.

Datum

3 februari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/31526

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Aan

Staatssecretaris

nota

Verzending Nationaal Programma Circulaire Economie
2023-2030 en bijlagen naar Ministerraad

TER BESLISSING

Datum

26 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/24904

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Beslistermijn

27 januari 2023

Bijlage(n)

5

Aanleiding

Op 3 februari a.s. zal het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 (NPCE) en de begeleidende Kamerbrief voorliggen in de Ministerraad. Op 17 januari jongstleden is het NPCE besproken in de MCKE. De minister van IenW heeft het daar in uw afwezigheid ingebracht. Indien de MR akkoord gaat met verzending van het NPCE, verschijnt de NPCE op de vrijdag voorafgaand aan de Nationale Conferentie Circulaire Economie in Zwolle op 6 februari. Dat zorgt voor een goede kans voor communicatie.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met verzending van bijgaande stukken ten behoeve van de Ministerraad op 3 februari 2023. Het betreft een Kamerbrief met een viertal bijlagen, waaronder het NPCE.

Kernpunten

- Het NPCE en de concept-Kamerbrief voor aanbidding van het NPCE lag op 17 januari jl. voor in de MCKE. Daar is ingestemd met doorgeleiding naar de MR op 3 februari a.s.
- Voorafgaand aan en tijdens de MCKE op 17 januari jl. zijn inhoudelijke opmerkingen gemaakt door mEZK, mBHOS, mBZK en mOCW. Deze zijn reeds voor of na de MCKE naar ieders tevredenheid tekstueel verwerkt in het concept-NPCE. Met uitzondering van die van mOCW waarvoor momenteel een nieuw tekstvoorstel aan hem wordt voorgelegd. We verwachten spoedig een reactie vanuit OCW.
- Drie bijlagen hebben niet voorgelegen in de MCKE:
  - 1) De Integrale CE-rapportage (ICER) die op 26 januari a.s. verschijnt en aan u aangeboden zal worden door het PBL.
  - 2) De studie van CE Delft naar de kwantitatieve CO₂-impact van een tiental circulaire maatregelen. Door CE-Delft wordt hard gewerkt om de rapportage te finaliseren voor verzending, maar het is niet zeker dat dit lukt.
  - 3) De gedragsstrategie Burgers en circulaire economie, waarvoor u heeft ingestemd met verzending aan de MR in reactie op nota IENW/BSK-2023/16816.

Melding van en toelichting op deze bijlagen zullen in het aanbiedingsformulier van de MR worden opgenomen.

Krachtenveld

- Het NPCE is in goed overleg met vele partijen tot stand gekomen. De bijval voor het NPCE is door de bestuurlijke partners ook tot uiting gebracht in het extra Bestuurlijk Overleg CE op 12 januari jongstleden.
- Zie voor de achtergrond van de opmerkingen de toelichting.

Toelichting

Interdepartementale afstemming

OCW

- Eenheid van kabinetsbeleid
[Redacted text block]
- [Redacted text block]

BZK

- Eenheid van kabinetsbeleid
[Redacted text block]

EZK

- Eenheid van kabinetsbeleid
[Redacted text block]

Datum

26 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/24904

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

5

BHOS

- Eenheid van kabinetsbeleid

Datum

26 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/24904

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

5

Communicatie

Na instemming van de MR op 3 februari a.s. zal een persbericht verschijnen. Tegelijkertijd zal de nieuwe website: www.nederlandcirculairin2050.nl gelanceerd worden. Ook zal een E-zine met de interviews uit het NPCE en een Engelstalige vertaling van de samenvatting van het NPCE verschijnen.

Op 6 februari vindt de Nationale Conferentie Circulaire Economie plaats in Zwolle. U bent bij het plenaire ochtend gedeelte (10:30-11:30) aanwezig en kunt dit moment gebruiken over het NPCE te communiceren. U bent hierover separaat geïnformeerd.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Aanbiedingsformulier Ministerraad	Ter ondertekening voor verzending
02	Toelichting op de bereikte overeenstemming t.a.v. de geschilpunten (in aanloop naar) de MCKE	
03	Concept-Kamerbrief ter aanbieding van het NPCE 2023-2030	In deze brief zijn alle opmerkingen verwerkt die interdepartementaal zijn gemaakt m.u.v. die van MOCW (zie toelichting). Voor de MR zal daarover naar verwachting overeenstemming bereikt zijn en dan ook een definitieve versie gereed zijn voor verzending. Het rapport van CE Delft is nu nog niet beschikbaar voor

04	Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030	Dit is een opmaakproef, waarin nog niet alle aanpassingen naar aanleiding van het MCKE verwerkt zijn. Voor de MR zal een definitieve versie gereed zijn voor verzending. meezenden als bijlage. Er vindt overleg plaats of verzending naar MR toch gelijktijdig kan. Zo niet, dan zal de tekst in de Kamerbrief daarop aangepast worden.
05	Gedragstrategie Burgers en circulaire economie	Deze strategie is u eerder voorgelegd met nota IENW/BSK-2023/16816
06	Integrale Circulaire Economie Rapportage 2023	Deze publicatie ontbreekt nog, omdat verschijning ervan op 26 januari plaatsvindt
07	Studie van CE Delft naar de kwantitatieve CO ₂ -impact van een tiental circulaire maatregelen	Deze publicatie ontbreekt nog, omdat deze nog gefinaliseerd moet worden

Datum

26 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/24904

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

5

Aan

Staatssecretaris

nota

Verzending Nationaal Programma Circulaire Economie
2023-2030 naar MCKE

TER BESLISSING

Datum

23 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/313571

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Beslistermijn

09-01-2023

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Eind januari 2023 stuurt u het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 naar de Tweede Kamer. 17 januari wordt dit behandeld in de MCKE, 27 januari in de Ministerraad. Daarom is 9 januari uw akkoord nodig voor verzending van de benodigde stukken naar de MCKE, zodat we deze voor de deadline naar AZ (secretariaat MCKE) kunnen sturen.

Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met de verzending van het aanbiedingsformulier voor de MCKE, de concept-Kamerbrief en het concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 naar de MCKE.

Kernpunten

➤ *Aanbiedingsformulier voor de MCKE*

- Met dit formulier biedt u het concept-NPCE aan voor de MCKE van 17 januari, mede namens de ministers VRO, EZK, LNV, K&E en BHOS.
- In dit formulier wordt voorgesteld om het concept-NPCE niet te agenderen bij de eerstvolgende MR (vrijdag 20 januari), maar pas bij die van de week erop (vrijdag 27 januari). Dit is minder gebruikelijk, maar kan als daar aanleiding voor is. We stellen dit voor omdat de Integrale Circulaire Economie Rapportage 2023 (ICER) die het PBL elke twee jaar publiceert, op 26 januari aan u wordt aangeboden. Door de MR van 27 januari te benutten kan deze gelijktijdig met het NPCE aan de Kamer worden aangeboden. Dit voorstel is afgestemd met AZ.
- In dit formulier is aangegeven dat er geen gevolgen zijn voor de rijksbegroting, apparaatsuitgaven en voor regeldruk.
- In dit formulier is aangegeven dat de ACKE het concept-NPCE op 21 december voorwaardelijk heeft doorgeleid naar de MCKE van 17 januari en dat afstemming met FIN plaatsvindt over de financiële tabel in hf.6.

➤ *Concept-Kamerbrief*

De Kamerbrief is aangepast op basis van uw reactie en die van de ACKE. Dit heeft onder meer geleid tot een sterke inkorting van de brief (minder proces) en het sterker benoemen van de noodzaak te versnellen. Bovendien is de brief meer vanuit gezamenlijkheid geformuleerd.

Een afweging die nog is meegegeven vanuit andere departementen (BZK, EZK) betrof de bijlage bij de brief. Deze bevat de niet financieel gedekte maatregelen.

Het overgrote deel hiervan betrof de uitvoering van aanbevelingen van verkenningen in het NPCE. Dit deel is nu uit de bijlage gehaald, omdat het een herhaling van teksten uit het NPCE betrof en daarin bovendien in hun context zijn beschreven.

Hieronder kort puntsgewijze reactie op uw punten op de eerdere brief:
In de brief zelf:

- Benadrukken hergebruik: Dit maakt onderdeel uit van het aangrijpingspunt (knop) levensduurverlenging. Daarnaast hebben we hergebruik op een aantal punten in de brief benadrukt.
- De passage die leek te suggereren dat wij voor mensen gaan bepalen wat ze mogen kopen en wat niet is als gevolg van de inkorting geschrapt.
- De passage over de minimale bijdragen van bedrijven en werkgeversorganisaties in het NPCE is aangepast en positiever geformuleerd. De bedoeling is de potentie van afspraken met partners te benoemen.
- Er is extra benadrukt dat dataverzameling en het meten van doelen nog onontgonnen terrein is, omdat we voorop lopen op andere landen.

Aangezien u de brief mede namens de ministers MEZK, MLNV, MVRO, MKE en MBHOS verzendt, blijven we werken aan interdepartementale afstemming. Daarnaast blijft DCO betrokken tot en met de finale versie.

➤ *Concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030*

Sinds u het concept-NPCE versiedatum 9 december ontvangen heeft, zijn onderstaande zaken gewijzigd.

- In afstemming met FIN zijn de maatregelen die we gaan verkennen, waar het eventuele vervolg niet gedekt is, preciezer geformuleerd.
- Er is een kader toegevoegd met een drietal projecten waar VNO-NCW mee aan de slag wil.
- Een externe redacteur heeft gewerkt aan de leesbaarheid van de tekst, die is daardoor minder ambtelijk en eenduidiger.
- Er zijn tien interviews toegevoegd met mensen die een gezicht geven aan de circulaire economie.

Daarnaast zijn we intensief in gesprek met stakeholders, duurzame koplopers en andere departementen, voor zowel draagvlak als puntjes op de i, waarbij geen grote inhoudelijke wijzigingen hebben plaatsgevonden.

We zien nog enkele beperkte wijzigingen tegemoet:

- Er wordt een voorwoord vanuit u toegevoegd. Dit is door DCO aan u voorgelegd voor akkoord.
- Er wordt een samenvatting toegevoegd.
- Er wordt nog gewerkt aan de tabel in het hoofdstuk over financiële middelen, om zo meer inzicht te geven in de verdeling van de middelen.
- Vanwege een lopende verkenning bij EZK volgen wellicht wijzigingen in hoofdstuk 3.4 (Maakindustrie).
- Het hele NPCE wordt door een vormgever opgemaakt. Daarbij worden verhelderende infographics toegevoegd.

Krachtenveld

Aanvullende bestuurlijke en interdepartementale overleggen

We hebben u geadviseerd om een extra Bestuurlijk Overleg Circulaire Economie, een Bestuurlijk Overleg met medeoverheden en bilaterale gesprekken met bewindspersonen voeren (MEZK, MBZK, MLNV, MKE). We denken dat dit het

Datum

23 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/313571

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

politieke draagvlak en draagvlak bij stakeholders kan vergroten en kan bestendigen.

Verloop ACKE 21 december

- Een aantal ministeries heeft complimenten geuit voor het concept-NPCE dat is voorgelegd. De ACKE is akkoord gegaan met doorgeleiding van het concept-NPCE naar de MCKE van 17 januari op voorwaarde van verwerking van opmerkingen van een aantal ministeries.
- BZ gaf aan het te vroeg te vinden om een broeikasgasvoetafdrukdoel op te nemen. AZ, BZK, LNV, OCW en PBL hadden verhelderende vragen bij deze passage. Daarom is de tekst van het NPCE op dit vlak aangepast. In plaats van dat het kabinet een doel stelt is de tekst gewijzigd naar dat het kabinet zich inzet voor het reduceren van de broeikasgasvoetafdruk van Nederland. Hier was draagvlak voor bij de ACKE. Er was veel enthousiasme voor een verder gesprek over dit thema, dus de ACKE zal dit onderwerp in 2023 nogmaals behandelen.

U bent via een separate beslisnota (CM-rondzendmap 2022/15534) donderdag 15 december akkoord gegaan met het opstellen van dit doel. Deze beslisnota ligt inmiddels ook voor aan MKE en MEZK.

- PBL heeft een spanning tussen ambitie en beleid benoemd en het belang van een kabinetsbrede aanpak benadrukt.
- FIN heeft, in lijn met eerdere overleggen, aangegeven dat de financiële paragraaf in hf.6 gedetailleerder moet zijn. We hebben hier een slag op gemaakt voor de MCKE-versie.
- AZ, BZK, EZK, OCW en SZW hebben kleine suggesties en wijzigingen ingebracht die verwerkt zijn in de concept-Kamerbrief en het concept-NPCE voor de MCKE.

Toelichting

Voorgaande ontwikkelingen en alternatieven

De afgelopen maanden heeft u actief sturing gegeven op de totstandkoming van het NPCE in meerdere gesprekken. Uw reacties op de versies van het NPCE voor het BO 31 oktober, DO 28 november en ACKE 21 december zijn verwerkt.

Woensdag 14 december bent u akkoord gegaan met agendering van het NPCE voor de ACKE van woensdag 21 december (CM-rondzendmap 2022/15918).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsformulier voor de MCKE	Dit is het formulier waarmee IenW het concept-NPCE aanbiedt voor behandeling in de MCKE.

Datum

23 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/313571

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmteam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

2	Concept-Kamerbrief bij het NPCE	Dit is de Kamerbrief die we naar de Kamer verzenden met het NPCE als bijlage.
3	Concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030	Dit is het concept-NPCE dat we als bijlage bij de Kamerbrief voegen.

Datum

23 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/313571

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

Aan

Staatssecretaris

nota

Concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-
2030 naar ACKE

TER BESLISSING

Datum

9 december 2022

Onze referentie

IenW/BSK-2022/296114

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Beslistermijn

01-11-2022

Bijlage(n)

4

Aanleiding

U heeft tijdens het Commissiedebat CE van 2 en 8 november aan de Kamer toegezegd eind januari/begin februari 2023 het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 (NPCE) toe te sturen. Conform de planning wordt op woensdag 21 december het concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 besproken in de Ambtelijke Commissie voor Klimaat en Energie (ACKE). Daarom wordt uw akkoord gevraagd voor verzending van de concept-Kamerbrief, het concept van het NPCE, de toelichtende notitie over het NPCE en een notitie over de broeikasgasvoetafdruk die in het NPCE aan de orde komt aan de ACKE. De beslistermijn 12 december is het gevolg van de deadline voor het verzenden van de stukken uiterlijk 13 december aan het secretariaat van de ACKE (ministerie van EZK).

Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met verzending aan de ACKE van de concept-Kamerbrief, het concept-NPCE, de bijbehorende toelichtende notitie en een notitie over de broeikasgasvoetafdruk die in het NPCE aan de orde komt.

Kernpunten

De maand extra tijd voor de totstandkoming van het NPCE is gebruikt voor concretisering van de maatregelen en, conform het verzoek van de Kamer, gebruikt voor extra gesprekken met duurzame pioniers. Daarom zijn stakeholders ondersteund in contact met hun achterban over het NPCE. Het doel hiervan was om het draagvlak voor het NPCE te vergroten en eventuele aandachtspunten – waar mogelijk – te verwerken in het NPCE. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt door het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW), MVO Nederland, Natuur en Milieu en de Jonge Klimaatbeweging. Deze gesprekken werden erg gewaardeerd door stakeholders.

Concept-Kamerbrief

De concept-Kamerbrief geeft de belangrijkste onderdelen van het NPCE weer, zodat helder is dat een volgende stap in de transitie gezet wordt. Tegelijk geeft u duidelijk aan dat met het opgenomen pakket aan maatregelen de circulaire doelen nog niet binnen bereik komen, en dat er veel meer nodig is. Als bijlage zijn maatregelen opgenomen waar op dit moment geen dekking voor is en/of waar nog politieke besluitvorming voor nodig is. Hiermee geeft u invulling aan de

motie-Mulder die vraagt inzichtelijk te maken wat er nog meer nodig is om een circulaire economie te bereiken.

Tevens bevat de brief een reflectie op de aanbevelingen van de SER-verkenning "Evenwichtig sturen op de grondstoffentransitie en de energietransitie voor brede welvaart" en op de nog uit te brengen "Integrale Circulaire Economie Rapportage" van het PBL, en wordt de samenhang met de Nationale Grondstoffenstrategie benoemd. De Kamerbrief bevat enkele PM's met betrekking tot jaartallen, hierover volgt laatste afstemming.

Ons voorstel is dat u deze Kamerbrief en het NPCE mede namens de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de minister voor Klimaat en Energie en de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking naar de Tweede Kamer stuurt. Alternatief is dat de genoemde bewindspersonen de brief medeondertekenen, in plaats van dat u deze namens hen stuurt.

Totstandkoming NPCE & wijzigingen

U heeft maandag 21 november voor het laatst het concept-NPCE ontvangen ter bespreking in de staf DGMI. De belangrijkste wijzigingen sindsdien zijn:

- De maatregelen in het NPCE (zowel bestaand beleid, beleid dat geïntensiveerd wordt, nieuw beleid en mogelijke aanvullende maatregelen) zijn geconcretiseerd en verder uitgewerkt.
- Het stuk is geredigeerd en de leesbaarheid is verbeterd (o.a. de tabellen).
- Circulaire koplopers zijn meegenomen in de inhoud van het NPCE en hen is gelegenheid gegeven voor het leveren van inbreng. Dit heeft niet geleid tot grote inhoudelijke veranderingen, wel tot een aantal toevoegingen, zoals het opnemen van de generatietoets in de beleidscyclus op verzoek van de Jonge Klimaatbeweging. Er vindt laatste afstemming plaats met VNO-NCW over het opnemen van drie waardeketenanalyses.

De inhoud van het NPCE is hiermee nagenoeg definitief. Tussen nu en de MCKE op 17 januari wordt een redactieslag uitgevoerd door een externe redacteur, waarbij de teksten beter leesbaar worden gemaakt. De inhoud van het programma verandert als gevolg hiervan niet meer.

Toelichtende notitie t.b.v. ACKE

Het doel van de toelichtende notitie is om voor de ACKE de context en de kern van het NPCE te schetsen. De vragen aan de ACKE zijn:

- Is de ACKE akkoord met doorgeleiding van het concept-NPCE naar de MCKE en Ministerraad?
- Is de ACKE akkoord met het voorstel om het NPCE en de bijbehorende Kamerbrief te verzenden vanuit de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, mede namens de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de minister voor Klimaat en Energie en de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking?

Notitie: concreet doel broeikasgasvoetafdruk

Datum

9 december 2022

Onze referentie

IenW/BSK-2022/296114

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

In het NPCE komt de broeikasgasvoetafdruk aan de orde. Uit ambtelijke afstemming blijkt dat er is gebleken dat er behoefte is om dit onderwerp uit te lichten bij de bespreking van het NPCE in de ACKE en MCKE omdat de keuze voor het opstellen van zo'n doel politiek is. Daarom is er voor gekozen om een bijlage mee te sturen met het NPCE met daarin de inhoudelijke overwegingen voor zo'n doel en dit te bespreken in de ACKE. Hierbij wordt het volgende besluit gevraagd:

- Bent u akkoord met het uitwerken van een reductiedoel op de broeikasgasvoetafdruk en doorgeleiding van deze notitie naar de MCKE?

De vraag of u akkoord bent met het uitwerken van dit doel en opname van de aankondiging van dit doel in het NPCE is via een aparte beslisnota aan u voorgelegd (referentie: IENW/BSK-2022/291646).

Verzending NPCE naar Tweede Kamer

Politieke afstemming over het NPCE loopt na de ACKE op 21 december via de MCKE van 17 januari en de Ministerraad op 20 of 27 januari. Verzending van het NPCE naar de Tweede Kamer is voorzien zo snel als mogelijk na de Ministerraad (uiterlijk de week van 30 januari).

Krachtenveld

In de Tweede Kamer lijken hoge verwachtingen te zijn van het NPCE. De verwachting is dat er een actiegericht plan ligt. Hoewel het NPCE een volgende stap zet naar duidelijk, langetermijn CE-beleid, lijkt er een gat tussen de verwachtingen en het stuk dat er ligt. Dit is grotendeels het gevolg van de spanning tussen ambities, maatregelen en middelen. Dit wordt benoemd in de Kamerbrief, in het NPCE zelf (voorwoord) en in de communicatie vanuit IenW eind januari. Het (beleid in het) NPCE zal sowieso voor sommige politieke partijen te snel, en voor sommige niet snel genoeg gaan.

Datum

9 december 2022

Onze referentie

IenW/BSK-2022/296114

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Toelichting

Strategie

- Het NPCE is opgesteld in samenspraak met belanghebbenden binnen en buiten rijksoverheid.
- Buiten de rijksoverheid zijn de partijen in het Bestuurlijk Overleg Circulaire Economie en transitieteams nauw betrokken. De transitieteams hebben de adviesroutekaarten die u in juli naar de Tweede Kamer hebt verzonden opgesteld. Deze liggen ten grondslag aan hoofdstuk 3 van het NPCE.
- Binnen de rijksoverheid is voor de totstandkoming van het NPCE actief samengewerkt met de ministeries van BZK, EZK, LNV en BHOS.
- De ministeries van VWS, OCW, SZW, FIN en DEF zijn betrokken en hebben de mogelijkheid gehad om mee te lezen met een concept-NPCE.
- BZK is betrokken voor het hoofdstuk over circulaire bouwconomie.
- EZK is zowel betrokken via de koppeling aan de klimaattransitie als bij het hoofdstuk over de circulaire maakindustrie. Op dit laatste loopt bij EZK momenteel een herijking van hun inzet op de circulaire economie. Het is niet precies duidelijk wanneer zij hier zicht op hebben, maar dit is zeker niet voor verzending van het NPCE. Zij realiseren zich dat dit dus niet meer meegenomen kan worden. In het hoofdstuk over circulaire maakindustrie heeft EZK daarom een aantal maatregelen onder voorbehoud opgenomen.
- LNV ziet de visie kringlooplandbouw en hun departementale inzet als voornaamste route om te werken aan de transitie in de landbouwsector en zo een bijdrage te leveren aan de circulaire economie. Dit is al jaren de status quo. De samenwerking hierop is goed.
- BHOS benoemt het belang van internationale handelsketens. Dit aspect krijgt voldoende aandacht in het NPCE.
- FIN kijkt scherp mee naar hoe voorgenomen, mogelijk aanvullende maatregelen in het NPCE worden verwoord. Zij kijken met name of er geen ongedekte maatregelen zijn opgenomen. Dit vergt goed overleg en dit loopt goed.
- Als voorbereiding op de ACKE is het concept-NPCE maandag 28 november geagendeerd voor het Directeurenoverleg 55%. Het verloop van de discussie aldaar is verwerkt in het NPCE. VWS, BHOS, IenW/DGMO en EZK hebben enkele opmerkingen meegegeven. FIN heeft aandachtspunten gedeeld over maatregelen en middelen die sindsdien met hen besproken zijn. Deze conceptversie wordt ook nog met hen gedeeld voordat deze naar het ACKE gaat, ter check of alles voldoende is verwerkt.

Datum

9 december 2022

Onze referentie

IenW/BSK-2022/296114

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Toelichtende notitie voor ACKE over Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030	Dit is een toelichtende notitie die samen met het concept-NPCE naar de ACKE gestuurd wordt, en die context biedt over de totstandkoming en de verschillende hoofdstukken van het NPCE.
2	Concept-Kamerbrief bij Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030	Dit is het concept van de Kamerbrief, waar het NPCE bij verzending aan de Kamer een bijlage bij zal zijn.
3	Concept-Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030	Dit is het concept van het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 dat we naar de ACKE willen sturen.
4	Notitie: concreet doel broeikasgasvoetafdruk	Deze notitie gaat in op de broeikasgasvoetdruk die in het NPCE aan de orde komt en bevat de inhoudelijke overwegingen voor zo'n doel.

Datum

9 december 2022

Onze referentie

IenW/BSK-2022/296114

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Aan

Staatssecretaris

nota

Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE)

TER BESLISSING

Datum

24 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/253905

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE

Beslistermijn

25 oktober 2022

Bijlage

1

Aanleiding

Afgelopen vrijdag (21 oktober 15:45 – 16:15) is met u afgesproken een nieuwe versie van de concept tekst van het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 aan u voor te leggen. U wordt gevraagd akkoord te geven op verzending van het concept NPCE aan de leden van het Bestuurlijk Overleg CE (BO-CE) dat 31 oktober 10.15 – 11.15 uur plaatsvindt. In het BO-CE ligt dit concept ter bespreking voor.

Geadviseerd besluit

Deze conceptversie van het NPCE (samen met de agenda en het verslag) te laten versturen aan het BO-CE als werkversie om te bespreken.

Kernpunten

De hier voorliggende concept versie van het NPCE is een verbeterde versie ten opzichte van eerdere met u gedeelde versies. Een goede redactieslag volgt nog deze week, waardoor dubbelingen worden verwijderd, tekstuele verbindingen worden gelegd tussen de verschillende hoofdstukken en de algemene leesbaarheid wordt bevorderd. Hierin wordt ook meegenomen om beter uit te leggen waarom op deze productgroepen wordt gefocust (impact van deze productgroepen zal worden toegevoegd) en ook de maatregelen bij de productgroepen worden in een tabel weergegeven.

Door Kamerleden benoemde punten komen op diverse plekken terug in de tekst. Het gaat hierbij om inbreng van lid Hagen (UPV), lid Haverkort (grondstofstromen) en lid Mulder (repair cafés, niet gedekte maatregelen).

Aan de motie van lid Mulder (Kamerstuk 32 852, nr. 199) wordt grotendeels uitvoering gegeven. Zo komen in het NPCE wel het concretiseren van circulaire economiedoelen, concrete beleidsopties, routes en afwegingen, maar nog niet een totaal beeld van de (maatschappelijke) kosten die gepaard gaan met het behalen van deze doelen terug. Dit is op dit moment nog niet mogelijk vanwege ontbrekende data. We zijn nog wel bezig met een lijst met maatregelen die in verband met het ontbreken van middelen niet kunnen worden doorgevoerd. Duidelijk moet in elk geval zijn dat met de opgenomen maatregelen een solide pakket voorligt, passend bij deze fase van de transitie. Er is echter nog meer nodig om de doelen voor 2030 te realiseren.

Datum

24 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/253905

Opgesteld door Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Programmateam CE**Aan**

de staatssecretaris

Bijlage

1

Toelichting

De beslistermijn 25 oktober volgt uit de gemaakte afspraak met u op vrijdag 21 oktober en verzending van de agenda en stukken aan het BO-CE voor 31 oktober op dinsdag 25 oktober. Bovendien heeft het te maken met de druk op de planning. Om dit jaar het NPCE naar de Kamer te sturen, zal op 7 november de definitieve versie aan de ACKE moeten worden gestuurd. Daarvoor is het gesprek met de partijen van het BO CE over deze gehele concept versie van belang.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept-Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE)	Het betreft een werkversie.
2	Overzicht maatregelen NPCE	Dit is een eerder naar u verzonden overzicht met de opbouw van het NPCE, hoofdthema's en maatregelen.
3	PBL policy brief Mogelijke doelen voor een circulaire economie, juli 2021	Het advies dat PBL in deze policy brief geeft, ligt ten grondslag aan de inzet op specifieke productgroepen in hf. 3 van het NPCE.